

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת אמור

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

"טוב להודות לה"

על הנאמר בפרשתנו: "וכי תזבחו זבח תודה לה'" (ויקרא כב, כט), אומרים חז"ל במדרש (ויקר"ר כז, יב): "כל הקרבנות בטליו, וקרבתן תודה אינה בטלה לעולם. כל ההודיות בטליו, והודיית תודה אינה בטלה לעולם". לכן נפסק בשולחן ערוך (או"ח סי' נא, ט) שאת "מזמור לתודה" שבפסוקי דזמרה שבתפילת שחרית צריך לומר בניגון, כיון שכל השירות עתידות להתבטל חוץ מ"מזמור לתודה". בביאור הטעם לכך שקרבן התודה ומזמור לתודה לא יהיו בטלים לעולם יש לומר: כי תכלית כל הבריאה כולה היא שיכירו הנבראים את חסדי הבורא יתברך וטובותיו עמהם בכל עת ורגע, ויודו לו וישבחו אותו על כך. ומכיון שזוהי תכלית כל הבריאה, לכן דבר זה לא יתבטל לעולם, והוא נעלה יותר מכל דבר אחר. משום כך קרבן תודה ומזמור לתודה - הנובעים מההכרה העמוקה של האדם בחסדי הבורא עמו עד כי מתמלא ליבו על כל גדותיו ברגשי הודאה לבוראו ומתפרץ מפיו מזמור של תודה, ואף קרבן של תודה הוא חפץ להביא - לא יתבטלו לעולם, כי הרגשה זו של הכרת תודה לבורא יתברך היא תכלית כל הבריאה, וגורמת לה' נחת רוח יותר מכל דבר אחר. וככל שהאדם מרבה להכיר בטובות המרובות שהבורא עושה עימו בכל רגע ומודה לו על כך מעומק הלב, כך גם הקב"ה משפיע לו מן השמים יותר ויותר שפע של טובה וברכה. על כך יש ללמוד מלאה אימנו ע"ה, שכאשר ילדה את בנה הרביעי, יהודה, התרחב ליבה בשמחה גדולה, ונתמלא על כל גדותיו ברגשי הודאה לבורא עד שאמרה: "הפעם אודה את ה'" (בראשית כט, לה), ואף קראה לו בשם 'יהודה' על שם הודאתה, ומכח הודאה זו שהודתה לה' דוקא בלידתו של יהודה, נמשך מן השמים על נשמתו של יהודה שפע עצום של חכמה וגדולה אשר הודות להם זכה להיות בהמשך חייו המלך שבשבטים, ומזרעו יצא כל זרע מלכות ישראל ונשיאי ישראל ושאר הצדיקים הנשגבים עד עולם, ולמעלה מכל, משיחם של ישראל. אולם זאת יש לדעת, שכגודל מעלת ההודאה לה' כך גדולה ההקפדה בשמים על אדם שאינו מבחין בטובות שה' מטיב עמו ושוכח להודות לו עליהם. וכך מקובלנו מפי צדיקי עליון, אשר רוב ככל היסורים הבאים על האדם הם על כך שהוא שוכח להודות לבוראו על ימי השלוחה שהוא נותן לו, ולכן באים עליו יסורים לעוררו על כך. כשאדם רואה שלא הולך לו בדבר מסוים על אף כל השתדלותו, והוא מרגיש ששערי שמים כביכול סגורים בפניו. הוא רואה שהפרנסה לא זורמת, או שקשה מאוד בחינוך הילדים וכו' וכו' - הסגולה הבדוקה ביותר לפתוח את שערי השמים ולמשוך משם ישועה היא פשוט להודות לה' בפה מלא ומעומק הלב על כל הטובות שגמל עימו מעודו ועד היום הזה.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

התבוננות

נתבונן ביסוד גדול שכותב הרב דסלר, הוא קורא לזה שחיקה. לדוגמה אדם מחליט להתחזק בתפילה, יומיים שלושה ב"ה הוא הסתדר יפה מאד, אחר כך הוא מתחיל להשחק לאט לאט, עד שהוא מרגיש שהתפילה היא למשא עליו, מה הסיבה לכך? למה כעת קשה לו לקום? הרי בהתחלה הוא היה קם כמו אריה, בשעה שתים שלוש לפנות בוקר הוא היה כבר עומד לצאת מביתו, מה קרה פתאום שקשה לו מאד להתעורר בזמן לתפילה? אומר הרב שדבר זה מעיד שחסר בעבודת ה' שלו התבוננות, הוא עובד את ה' באופן קצת חיצוני.

כל עבודה שמקורה הוא פנימיות לעולם לא יהיה בה שחיקה, וכל עבודה שהיא מהשפה ולחוץ אחרי זמן מה יהיה בה שחיקה. למשל אדם שיש לו חממה של פרחים שבה השתילים נטועים בארץ ויונקים את הכוחות שלהם מהאדמה, תמיד החממה תישאר פורחת ויפה. אבל כשאדם קונה פרחים יפים לכבוד שבת ומניח אותם באגרטל, הם לא יחזיקו מעמד יותר מכמה ימים, מה ההבדל ביניהם? אלא שבחממה הפרחים נטועים באדמה, ולכן כל הזמן הם יונקים כוח מחדש, אבל כשהפרחים נמצאים באגרטל אין להם מאיפה לקבל כוח, ולכן הם נובלים, כי דבר שאין לו שורש סופו להירקב, אבל כשיש שורש, השורש לא יכזב - זה כללים בעבודת ה'.

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
21:02	ר"ת 20:07	19:15	ירושלים
20:59	ר"ת 20:05	19:14	תל אביב
21:02	ר"ת 20:08	19:17	חיפה
20:59	ר"ת 20:05	19:14	באר שבע

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

מסר מדויק במהלך השיעור

לפני כעשור עבדתי בקרית גת וגרתי אצל אחותי בקרית גת.

באחד הימים כשהגעתי לבית אחותי לאחר העבודה, אימי התקשרה אליי ואמרה לי שאבי לא מרגיש טוב ושאלה אם אוכל לקחתו למורינו הרב לקבל עצה וברכה...

הייתי אז צעיר וללא יכולות כלכליות ואמרתי לה שאני לא בטוח שאוכל כי אין לי ימי חופש וקשה לי לאבד יום עבודה מבחינה כלכלית ואולי עדיף שאחד מאחיי ייקח אותו.

דקה לאחר ניתוק השיחה הבנתי שאני טועה כי מדובר בהוריי ואין ספק שאני הוא זה שאמלא את בקשתה של אמא ולא אף אחד אחר.

נסעתי לנתיבות בערב ובבוקר שלמחרת קמתי עם אבי לתפילת הנץ אצל הרב.

בסיום התפילה לאחר השיעור של הבן איש חי הרב כמו כל בוקר לימד 'חק לישראל' ובין היתר מוסר.

הרב פתח את שיעורו בנושא כיבוד הורים... שכל אדם צריך לכבד את הוריו בצורה אבסולוטית ולא לחשוש מלהוציא ממון על כך... כי הכל חוזר בכפל כפליים...

נדהמתי מכך!

כל פעם שמגיעים לרב מקבלים תחושה שהמסרים מיועדים אל כל אחד ואחד בלי בכלל שמעלים את הנושא...

כ"כ שמחתי, ממש הרגשתי שהרב פונה אליי...

אגב זאת - כשהגיע תורנו לרב, תהיתי אם הרב זוכר את אבי לאחר כ-15 שנה או יותר שלא פגש בו, ומיד כשהרב ראה את אבי פנה אליו בשמו - 'מה שלומך ר' דוד היקר'.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

הלכות בציעת הפת

שאלה: האם יש ענין מסויים לאכול כזית מחתיכת ה"המוציא" בתחילה בלי שום סלט?

תשובה: מותר לכתחילה לאכול את חתיכת ההמוציא גם על סלטים, ואף מצוה גדולה יש בזה משום עונג שבת, ואין שום ענין בעולם לאכול את חתיכת ההמוציא לבדה, ולא הוצרכתי לכתוב זה אלא מפני כמה אנשים שהתערבב להם מצות אכילת מצה בליל הסדר עם בציעת הפת, וחשבו שכשם שמצוה לאכול כזית מצה בליל הסדר בלי שום סלט, כך מצוה גם בבציעת הפת, וזה אינו נכון כלל ועיקר, משום שבלייל הסדר יש מצוה לטעום טעם מצה, ואם יצרף עם המצה גם סלטים הרי טעם המצה יתבטל מחמת טעמם של הסלטים, אבל באכילת פת בשבת אין צריך לטעום טעם פת בהכרח, ולכן מותר לכתחילה לטבל את הפת בסלטים. אלא שצריך כל אדם לשים לב שיאכל כזית לחם (כעשרים ושבע גרם) בתוך כדי אכילת פרס (כמו שבע דקות וחצי), ובדרך כלל בתוך כדי רגעים אחדים מתחילת הסעודה אכל האדם כזית, ולכן אין לחוש, ולכתחילה טוב לאכול לכל הפחות כביצה פת, דהיינו כחמישים וארבע גרם שהוא שיעור פעמיים כזית.

שאלה: מי שהוא שבע, האם יכול לקיים מצוות סעודת שבת בלי לאכול לחם?

תשובה: סעודות שבת כולם, צריך האדם לאכול בהם לחם, ואינו יכול לקיים סעודות שבת מבלי אכילת פת לחם ממש. ויש מקילים בסעודה שלישית שבשעת הדחק יכול לעשותה בעוגות או בפירות, ואין לסמוך על זה זולתי בשעת הדחק ממש, שעל דרך הסוד ישנה הארה גדולה ביותר בשלושת סעודות שבת, וגדולי החכמים השתבחו במידה יקרה זו, שמעולם לא ביטלו מצוות שלוש סעודות בשבת, ועל דרך הסוד סעודה שלישית היא הגבוהה ביותר מכל הסעודות שהיא שעת 'רעוא דרעוין', ואילו היו יודעים אנשים את ערכה לא היו מבטלים אותה תמורת כל הון שבעולם. ודע, שגם בסעודה שלישית צריך לברך על שתי חלות, ולכתחילה לא יקל בזה להסתפק בחלה אחת, ואותם שנהגו בסעודה שלישית לברך רק על חלה אחת, נכון שיחזרו למנהג קודש ישראל עם הקודש לבצוע על לחם משנה גם בסעודה שלישית, וכמו שיבואר אי"ה לקמן בהלכות סעודה שלישית סימן רצ"א.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

חידושי תורה וכיבוד אב

מעשה ברבי אברהם, האדמו"ר מסוכטשוב, שבנעוריו הלך ובא אצל אביו, הגאון רבי נחום זאב, אב"ד אלקוש וביאלא, והשמיע באוזניו פירוש בהלכה שנתגלה לו בלימודו. גער האב בבנו ודחה בתוקף את חידושו. הוא טען שאין לחידוש כל יסוד ומופך הוא מיסודו. שתק רבי אברהם הצעיר, וקיבל דברי אביו. כעבור שנים עיין רבי נחום בסוגיא זו, נזכר בדברי בנו ונוכח לדעת בצדקתו. מיד שם פעמיו לבית בנו, נכנס ואמר: פעם לפני שנים, דחיתי חידוש שלך בהלכה ואתה קיבלת דברי, ועתה נוכחתי לדעת שצדקת אז, לכן באתי להודיעך שצדקת וההלכה כדבריך. ידעתי - ענה רבי אברהם. ולמה שתקת אז? המשיך רבי נחום זאב. השיבו האדמו"ר מסוכטשוב - וכי משום שצדקתי הייתי כבר פטור מכיבוד אב?

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי החכמי ישראל

רבי מאיר בעל הנס - יד' אייר

רבי מאיר היה מגדולי התנאים ומהחמישה תלמידים האחרונים של רבי עקיבא המכונים "רבותינו שבדרום" תלמידים אלו עמדו אחרי פטירתו של רבי עקיבא ומילאו את הארץ כולה בתורה. היה מגדולי המחברים של המשנה וידוע המשפט שאמרה הגמרא במסכת סנהדרין "סתם משנה רבי מאיר" והפירוש הוא שכל משנה שנכתבה ללא שם של תנא, משנתו היא.

רבי מאיר "בעל הנס" כונה כך מפני מעשה שהיה: מלכות רומי גזרה על רבי חנינא בן תרדיון להישרף ואת אשתו דנו בהריגה ואת ביתו לקחו לשבי, רבי מאיר היה נשוי לביתו השנייה של רבי חנינא שנקראה ברוריה, וכששמעה שאחותה נלקחה בשבי פנתה לרבי מאיר בבקשה שיפדה אותה. לקח רבי מאיר ארנק זהב ואמר לשומר בית הסוהר קח את כל הזהב שבידי ושחרר את אחות אשתי וחצי מהזהב יהיה לך והחצי השני תשחד בו את הממונים עליך אם ירצו להלשין עליך, אמר לו השומר ומה אעשה כשיגמר הזהב וירצו להעליל עלי אמר לו רבי מאיר אמור "אלהא דמאיר ענני" ותינצל וכהוכחה לדבריו לקח רבי מאיר אבן וזרק אותה כמה כלבים גדולים ומסוכנים שהיו שם, מיד רצו אליו הכלבים ורצו לפגוע בו, אמר רבי מאיר "אלהא דמאיר ענני" ועזבו אותו הכלבים, וכשראה זאת השומר שיחרר את אחות אשתו. לאחר זמן נודע הדבר למלך, וגזר המלך את דינו של השומר לתליה וכשכרך התליין את החבל סביב צווארו אמר השומר "אלהא דמאיר ענני" ונקרע החבל, שאל אותו המלך מה אמרת? וסיפר לו השומר את המעשה, ציווה המלך וציירו את דמותו של רבי מאיר ופרסמו אותה ואמרו שכל מי שיסגיר אותו יקבל פרס גדול. יום אחד ראו חיילים את רבי מאיר ורצו אחריו וכשראה ר"מ שאינו יכול להימלט מפניהם נכנס למסעדה שמבשלים בה טרפות והכניס אצבע אחת לתבשיל ומצץ את האצבע השניה והרומאים חשבו שהוא אוכל נבלות, אמרו כנראה זה לא ר"מ ועזבו אותו וברח ר"מ לבבל. ומובא בשמו של הבעל שם טוב, שאדם הנמצא בסכנה וזקוק לנס יתן ח"י מטבעות עבור נרות לעילוי נשמת ר"מ ויאמר שנותן לע"נ רבי מאיר וכשם שעשה ה' ניסים לרבי מאיר כך יעשה לו.

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת רבנו הגאון החיד"א שליט"א

שמירת העיניים - עיקר הקדושה

ביאר אבא היקר עטרת ראשינו רבינו יורם מיכאל אברג'ל, שהתורה הקדושה מצווה את הכהנים במצוות מיוחדות דווקא לכהנים, כגון שלא להיטמא למת, וכן שלא לשאת נשים שהן פסולות לכהונה, וזה נובע מכך שהכהנים הם קדושים בקדושה מיוחדת, ולכן מוטלת עליהם חובה קדושה לשמור את עצמם בתוספת קדושה, כמו שנאמר: "קדושים יהיו לאלהיהם" (ויקרא כא, ו). והעלה אבא היקר והאהוב עטרת ראשינו רבינו יורם מיכאל אברג'ל בשם חז"ל הקדושים רמז מעניין מאד, שאמנם פסוקים אלו עוסקים בכהנים, אך לאמיתו של דבר יש בהם מסר חשוב לכל יהודי ויהודי, גם לנו הישראלים, הגם שאנחנו לא כהנים של ממש, מכל מקום, כל עם ישראל בכללותם נקראים "כהנים", כמו שאמר הקב"ה לכל עם ישראל לפני שנתן לנו את התורה הקדושה בהר סיני: "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש" (שמות יט, ו) ולכן מוטלת הזכות הגדולה והחובה הקדושה על כל יהודי ויהודי ללא יוצא דופן לשמור טוב על מידת הקדושה, ולא לחלל את המידה הנפלאה הזו חס ושלום.

ועיקר הקדושה מתחילה בזה שהאדם זוכה לשמור את העיניים הטהורות שנתן לו ה' יתברך, שלא להסתכל בדברים לא צנועים, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים בתלמוד ירושלמי מסכת ברכות, (פרק א הלכה ה): 'ליבא ועינא תרין סרסורין דחטאה', כלומר, הלב והעיניים הם כאילו שני "המתווכים" של העבירה, דכתיב: "תנה בני ליבך לי ועיניך דרכי תצורנה" (משלי כג, כו) - אמר הקב"ה: 'אי יהבת לי ליבך ועיניך אנא ידע דאת לי'. כלומר, אמר הקב"ה, אם אתה נותן לי את העיניים ואת הלב, הכוונה, אם אתה שומר עליהם, אני יודע שאתה שלי. ומבואר שהדבר הראשון שמושך את האדם לדבר עבירה אלה דווקא העיניים, כיון שרק לאחר שהעיניים רואות מראה אסור הלב מתחיל לחמוד אותו, כמו שאמרו חז"ל (סנהדרין מה, א): 'אין יצר הרע שולט אלא במה שעינו רואות', ולאחר שהלב חומד את האיסור, באים שאר איבריו של האדם ועושים את זה בפועל - נמצא שהכל מתחיל בעיניים, ומי שמקדש את עיניו כראוי ושומר אותן טוב שלא יראה מראות אסורות, הרי הוא שמור מכל חטא. לכן מצוה על כל יהודי ויהודי, להשתדל לשמור על העיניים, ולא להסתכל במראות אסורות, והעלה אבא היקר רבינו יורם אברג'ל, שמצות שמירת העיניים היא לא ממידת חסידות אלא איסור מפורש בתורה כמו שנאמר: "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם" (במדבר טו, לט).

פרטי התקשרות קול רינה
08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יודם אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

did.li/HARAV-HABERGEL
יוטיוב הרב יודם אברג'ל

פניני השבוע

לעולם אל תוותר על סביבה טובה
ושכנים טובים למען עתיד ילדיך
היקרים.

העלון מוקדש:

להצלחת משפחת צפוני הי"ו
לרפואת הודיה ומוריה בנות שרה
אפרת עליה.

לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל
לע"נ שלמה רז בן אסתר ז"ל

הרב יודם הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה
לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע,
בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום
להשראת שכינה, תפקידי להגן עליו".

ד"ר יודם אברג'ל
יום א' תש"פ